

Plan mot kränkande behandling

Ängsmogården

Östersunds kommun

Läsåret 2024/2025

Innehåll

1. Inledning och definitioner
 2. Verksamhet
 3. Planens giltighet
 4. Samverkan och delaktighet
 5. Utvärdering av insatser 23/24
 6. Kartläggning/resultat/analys
 7. Främjande insatser
 8. Förebyggande insatser
 9. Åtgärdande insatser
 10. Systematiskt Kvalitetsarbete SKA
(skolans och huvudmannens arbete med ständiga förbättringar)
- Bilagor:
- Diskrimineringsgrunderna
Skolans ordningsregler

1. Inledning och definitioner

1. Skollagen

Skolans arbete mot kränkande behandling styrs av skollagen (2010:800) 6 kap

Definitioner

3 § kränkande behandling: ett uppträdande som utan att vara diskriminerande enligt diskrimineringslagen (2008:567) kränker ett barns eller en elevs värdighet

Skyldighet att förebygga och förhindra kränkande behandling

7 § Huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling

Plan mot kränkande behandling

8 § Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen skall innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande årsplan.

Skyldighet att anmäla, utreda och vidta åtgärder mot kränkande behandling

10§ En lärare, förskollärare eller en annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheter kring de uppgivna kränkningarna och förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

2. Diskrimineringslagen

Skolans arbete för att främja likabehandling och motverka diskriminering styrs av Diskrimineringslagen (2008:567)

Utgångspunkten är att alla elever ska kunna delta i verksamheten på likvärdiga villkor oavsett kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning eller sexuell läggning eller ålder.

3 kap. Aktiva åtgärder

1§ Aktiva åtgärder är ett förebyggande och främjande arbete för att inom en verksamhet motverka diskriminering eller på annat sätt verka för lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder (2016:828).

2§ Arbetet med aktiva åtgärder innebär att bedriva ett förebyggande och främjande arbete genom att

1. Undersöka att det finns risker för diskriminering eller repressalier eller om det finns andra hinder för enskildas rättigheter och möjligheter i verksamheten.
2. Analysera orsaker till upptäckta risker och hinder
3. Vidta de förebyggande och främjande åtgärder som skäligen kan krävas
4. Följa upp och utvärdera arbetet enligt punkt 1–3

3§ Arbeta med aktiva åtgärder ska genomföras fortlöpande. Åtgärder ska tid planeras och genomföras så snart som möjligt (2016:828)

2. Verksamhet

Ängsmogården är en f-6 skola. Det är en av tre F-6 skolor i Torvalla området, därutöver finns här Torvallaskolan en 7–9 skola, som i åk 7 tar emot dessa tre skolors elever.

Läsåret 2425 är ca 175 elever inskrivna i skolan. Klassindelning och beräknat elevantal f-klass 35 elever fördelade på två klasser. Åk 1 25 elever, åk 2 23 elever, åk 3 38 elever fördelade på två klasser. Åk 4 23 elever, åk 5 19 elever, åk 6 10 elever.

Åk 5 och 6 kommer under läsåret att ha en del av sin undervisning gemensamt. Åk 6 har onsdagar och fredagar sin undervisning i språk på Torvallaskolan. Hem – och konsumentkunskap kommer att genomföras på Kastalskolan i Brunfloområdet.

Fritidshemmet har ca 110 elever inskrivna. Grupperna delas inledningsvis i f-klass och åk 1–6. Elever i åk 4–6 har möjlighet att delta i ”klubben” som drivs av kultur- och fritidsnämnden, deras lokaler finns i anslutning till Ängsmogårdens lokaler.

3. Planen är giltig nedanstående period

240915–250915
(fastställs efter höstens första föräldramöte)
Uppdateras januari 2025

ÖSTERSUNDS
KOMMUN
STAAREN TJÆLTE

4. Samverkan och delaktighet

Not. När var hur har barn/elever, personal och vårdnadshavare involverats och varit delaktiga i det främjande och förebyggande arbetet i planen.

Elevers samverkan och delaktighet:

Elevråd genomförs regelbundet under ledning av rektor. Klassråd genomförs i anslutning till under ledning av klasslärare.

Förslag till plan presenteras på elevråd, klassråd under läsårets första veckor i augusti.

Önskemål om justeringar och/eller tillägg är hanterade efter det. Synpunkter och önskemål som kommit från elever under föregående läsår är en del av de underlag som ligger till grund för årets plan. Rektors förslag på skolans ordningsregler delges och elever har möjlighet att lämna synpunkter innan beslut tas.

Samverkan skola och hem

Föräldramöte genomförs från läsåret 2425 i början av varje termin, Genomgång av skolans aktuella läge och förslag till plan presenteras då. Synpunkter och önskemål som framförts på utvecklingssamtal och/eller andra möten mellan skola och hem är en del av de underlag som ligger till grund för årets plan.

Samverkan personal

Uppföljning av anmälda kränkningar, möten med trygghetsgruppen och arbetsplatsträffar där det förebyggande, främjande och behov av åtgärdande arbete är en stående punkt är grunden för samverkan och delaktighet med personalen. Återkommande enkäter, frågor till arbetslag mm är en annan del.

5. Utvärdering av förra årets planerade åtgärder läsåret 23/24

Planerade insatser	Genomförts Ja/nej	Resultat/effekt (Har det gjort skillnad, på vilket sätt och för vilka) Om inte varför?	Avslutad eller fortsätter
PAX i skolan -utbilda lärare för att användas under lektioner *	Ja	Samtliga lärare på lågstadiet och åk 4 har utbildats och under läsåret använt PAX under läsåret. Metoden upplevs bidragit till en ökad studiero i klassrummen.	Fortsätter
RASTER Organisation, planering och styrning.	Ja o nej	Insatsen har inte genomförts systematiskt med återkommande planering och utvärdering. Styrda aktiviteter har förekommit och försök med några raster inomhus för mellanstadiet har genomförts. Hindrande har varit bemanning vid återkommande frånvaro och svårigheter med att schemamässigt få till ett nära samarbete mellan lärare och fritidshemspersonal.	Fortsätter
TRYGGHETSGRUPPEN - uppstyrning, arbeta för tydligare ledning och styrning av trygghetsarbetet för hela skolan	Ja	Gruppens fokus blev tidigt det främjande och förebyggande arbetet. Planen var att också fokusera på det åtgärdande, hantering av incidenter, anmälningar. Det senare lyftes bort och ersattes av en annan organisationslösning, Hantering av anmälningar och utredningar har under året generellt blivit mycket bättre på skolan. Gruppen arrangerade under hösten en "tillsammans dag", har därutöver tillsammans med elever och övrig personal identifierat prioriterade områden till kommande läsår. Hindrande för gruppens möten har varit att schemamässigt hitta en tid där gruppens alla representanter kan vara med.	Fortsätter
PAX på fritidshemmet Utbildning personal	Ja	Insatsen planerades under läsåret. Majoriteten av personalen på fritidshemmet fick möjlighet att gå PAX utbildning. Hur det kommer att påverka fritidshemmets trygghetsarbete, blir en samverkansfråga mellan såväl personal som elever under kommande läsår.	Avslutad

*PAX är en metod som syftar till att skapa mer studiero i skolan och består av tio olika verktyg som läraren succesivt för in i klassrummet. PAX har i flertalet forskningsstudier visat sig kunna minska störande beteenden i klassrum. Det har också visat sig att PAX har förebyggande effekter där man kunnat se att det på sikt kan minska psykisk ohälsa och missbruk. (Referens Barn- och elevhälsan Östersunds kommun.)

6. Kartläggning/resultat/analys

Not. Vilka underlag har använts för att identifiera resultat och behov av aktiva åtgärder inför läsåret 24/25
Underlag gemensamt för Östersunds kommun, trygghetsenkäter, skolhälsovårdens hälsosamtal, analys anmälda kränkningar.
Ex. skolenhetens egna kartläggningar: egen enkät, trygghetsvandring, elevråd, fördjupade samtal.

1. Analys anmälda kränkningar
2. Östersunds kommuns gemensamma skolenkät
3. Workshop på klassråd
3. Samverkansmöten (Elevråd, Trygghetsgrupp, APT/arbetsplatsträffar)
4. SBS – Samverkan Bästa Skola (analysarbete tillsammans med Skolverket, som sedan lagt grunden för skolans verksamhetsplan för kommande tre år

Vilka utvecklingsområden som har identifierats, kommer att prioriteras:

1. Trygghet, trivsel och utveckling av rasterna
2. Delaktighet och samverkan mellan skola/hem, skola/fritidshem, medarbetare/elevhälsan.
3. Förbättrat språkbruk – hela skolans värdegrundsarbete.
4. Läs och skrivutveckling

7. Främjande insatser

"Det främjande arbetet handlar om att stärka de positiva förutsättningarna för likabehandling i verksamheten och behöver inte utgå från identifierade problem i verksamheten. Det främjande ska anpassas till elevernas ålder och till den aktuella verksamheten (Allmänna råd för arbetet mot diskriminering och kränkande behandling, Skolverket)

Verksamhetens mål, inriktning ställningstagande

Not. Vad utmärker enhets vision vilja i arbetet mot diskriminering och kränkande behandling

Våra elever skall känna trygghet och trivsel under sin tid på skolan och på vårt fritidshem. Öppenhet, tydlighet och delaktighet är tre grundstenar som skall bidra till det.

Öppenhet: Vi ska verka för ett öppet klimat, där våra elever känner trygghet och tillit till skolans medarbetare så att de vågar vara öppna med om saker händer eller känner någon form av oro.

Tydlighet: Det ska vara tydligt för våra elever hur organisationen fungerar, vilka ordningsregler som gäller, vart de kan vända sig om något händer, eller om de har behov av att prata. De skall också känna trygghet i hur incidenter och kränkingsanmälningar fungerar.

Delaktighet: Eleverna skall uppleva att de kan påverka trygghetsarbetet på skolan. De ska känna att de medverkat till innehållet i Planen mot kränkande behandling.

Verksamhetens lokala vardagsarbete för att främja allas lika värde och trygghet

Not. Vilka aktiviteter, handlingar genomsyrar vår verksamhet. Vilka åldersinriktade aktiviteter genomför vi. Genomförs särskilda aktiviteter kopplade till diskrimineringsgrunderna.

ÖSTERSUNDS
KOMMUN
STAAREN TJÆLTE

Varje klass har som uppdrag att ta fram sina egna spelregler inom gruppen. PAX som metod har tillfört skolan fler verktyg för att främja studiero i klassrummen. Rektor beslutar om skolans gemensamma ordningsregler.

På klassråden skall läraren följa upp hur det fungerar och klassen skall via sina representanter till elevrådet ha möjlighet att påverka om det är något till vill förändra.

På Ängsmon prioriterar vi återkommande schemabrytande aktiviteter, för ge alla våra elever möjlighet att möta omvärlden på olika sätt. Vi vill också värna att våra elever känner eller känner till varandra över klassgränser Under läsåret 23/24 genomfördes:

- Skoljoggen
- FN dagen
- Tillsammansdagen
- Samisk språkvecka
- Halloween disco
- Barnboksvecka
- Nobelfredag
- Innebandyturnering
- Samisk nationaldag
- Vinterdag ute
- Alla Hjärtans dag
- Rocka sockorna
- Guldpjäxan

För elever med annat modersmål erbjuds såväl modersmålsundervisning som extra språkstöd med egen lärare. Elever med behov av mindre sammanhang erbjuds vid valda tillfällen enskild undervisning och/eller undervisning i mindre grupp i skolans "studiegård".

När skolan genomför schemabrytande aktiviteter ansvarar olika stödpersoner för att förbereda och vid behov anpassa aktiviteterna för de elever som behöver, för att de ska kunna delta på lika villkor.

ÖSTERSUNDS
KOMMUN
STAAREN TJÄLTE

8. Förebyggande insatser

"Det förebyggande arbetet tar sikte på att minimera risken för kränkningar och utgår från identifierade riskfaktorer. Det förebyggande arbetet ska anpassas till elevers ålder och till den aktuella verksamheten"
(Allmänna råd för arbetet mot diskriminering och kränkande behandling, Skolverket)

Not

Åtgärder på gruppnivå, enskilda grupper, åk fritids, Åtgärder på organisations, skolövergripande nivå

Grupp	Mål för gruppen	Insats	Ansvar	När?	Uppföljning/utvärdering
F klass		Lärare o resurser o elever beslutar tillsammans första eller andra skolveckan			
Åk 1		Se ovan			
Åk 2		Se ovan			
Åk 3		Se ovan			
Åk 4		Se ovan			
Åk 5		Se ovan			
ÅK 6		Se ovan			
Fritidshem		Se ovan			
Alla klasser	Ett hälsofrämjande och snällt språkbruk	Uppmärksamma och hantera negativt språkbruk – med metod ex BURKEN – se bilaga			

9. Åtgärdande del

Not. Verksamhetens rutiner för att upptäcka, utreda och dokumentera diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling.

Agera alltid!

Det är **ALL personals ansvar** att reagera och agera när man som vuxen får en signal om att en elev känner sig kränkt. Kränkningen kan vara förknippad med en diskrimineringsgrund (kön, religion, etnicitet, könsöverskridande identitet, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder) eller så är kränkningen av annan art. Det är nolltolerans oavsett kränkning som gäller. Rutinen gäller även när en elev blir kränkt av en vuxen fast åtgärden ser annorlunda ut. Signalen om att en kränkning har inträffat kan komma från eleven själv, andra elever, vårdnadshavare eller personal.

Rutin agerande

Steg	Vad	Ansvar	Kommentar
1.	Om pågående händelse bryt!	Den som hör/ser	Om osäkerhet, behov av stöd eller behov av fler vuxna, kalla på hjälp. Lämna aldrig en incident. Alla har en självklar inställning till att hjälpa till
2.	Lyssna på de inblandade och skriv kort ner	Den som hört/sett	Se ovan
3	Rapportera i kommunens anmälningssystem DF-respons	Den som hört/sett	Om flera vuxna inblandade, säkerställ att någon tar ansvar för att rapportera

Anmälningsskyldighet

Not all personal som får veta att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten **MÅSTE ANMÅLA det till rektorn. Rektorn MÅSTE i sin tur ANMÅLA händelsen vidare till huvudman.** Samma anmälningsskyldighet gäller om barnet, eleven upplever sig ha blivit utsatt för kränkande behandling, trakasserier eller sexuella trakasserier i samband med verksamheten, Det saknar betydelse hur personalen får kännedom om händelsen. Det spelar ingen roll om den uppgivna kränkningen utförs av en vuxen, ett barn eller en elev.

Rutin Anmälningsskyldighet

Vem anmäler i DF-respons	Den som hört/sett
Vem informerar vårdnadshavare	Gör ö k med klasslärare, vem som är lämplig i det aktuella ärendet. Vårdnadshavare skall ALLTID få ett muntligt samtal (om inget annat är ö k)
Vem meddelar rektor omgående – muntligt om akut, allvarlig händelse	Den som hört/sett

Utredningsskyldighet

Not. Uppgifter om kränkande behandling ska alltid utredas!

Även om en anmälan gjorts till en annan myndighet, exempel polisen eller socialtjänsten

Vem ansvarar för utredning i det inledande skedet (samtalar med berörda) (Skolans rutin)	Den som hört /sett= enkel utredning. Om bedömning görs att ingen fördjupad utredning behövs, görs en notering om det i anmälan i DF-respons.
Vem ansvarar för fördjupad utredning om behov finns? (skolans rutin)	Rektor gör bedömning om fortsatt utredning och fördelar uppdraget till någon som har behörighet till utredning.
Vem/vilka är med i bedömningen huruvida det är en kränkning eller inte. Hur går det till (skolans rutin)	Rektor, utredare och skolkurator träffas en gång i veckan för att gå igenom aktuella ärenden. Här sker en samlad bedömning
Vem beslutar om kränkning och åtgärd. Hur går det till (skolans rutin)	Rektor beslutar om bedömning är att det är en kränkning. I samråd med berörda upprättas en åtgärdsplan. Den skall dokumenteras i DF-respons.

ÖSTERSUNDS
KOMMUN
STAAREN TJÆLTE

Uppföljning och utvärdering

Not Följ upp och utvärdera insatserna för att vara säkra på att kränkningarna inte fortsätter.
Om kränkningen inte har upphört, genomför nya kompletterande åtgärder för att stoppa kränkningarna

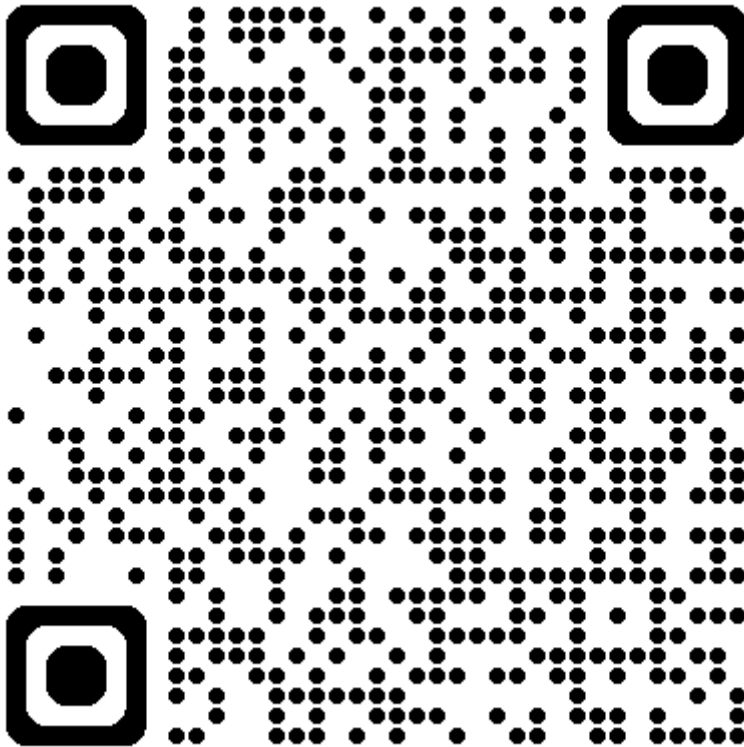
Skolans rutin för uppföljning, utvärdering
Vem gör vad, när var hur

Skolans utredare, kurator eller om någon annan utses av rektor, har ett uppföljande samtal. Om bedömning är att kränkning upphört, meddelas rektor som rapporterar till huvudman i systemet.

Om det är en allvarligare kränkning och/eller att utredning visar att det är en kränkning som pågått under längre tid involveras elevhälsoteamet där de är involverade i åtgärdsplanen.

Om kränkningen berör elever som redan är aktiva ärenden i elevhälsan och noterade som aktiva i ProReNatas elevakt involveras elevhälsan. Aktiva åtgärdsprogram kan behöva omprövas.

Bilaga1 Diskrimineringsgrunderna

**ÖSTERSUNDS
KOMMUN**
STAAREN TJÆLTE

Bilaga 2 Skolans ordningsregler